

แถลงข่าว

เรื่อง “ม.มหิดลห่วงใย เด็กปลอดภัยเมื่อใช้คาร์ซีท

วันอังคารที่ 21 กุมภาพันธ์ 2566 เวลา 13.00-14.00 น. ที่ห้องนิทรรศการ ลานเพลิน ชั้น 2

สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัวมหาวิทยาลัยมหิดล

โดย รศ.นพ.อดิศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์ ผอ.สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว ม.มหิดล และ
หัวหน้าศูนย์วิจัยเพื่อสร้างเสริมความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก คณะแพทยศาสตร์ รพ.รามาธิบดี

ลูก 6 ขวบตกทางด่วนกาญจนาภิเษก !! ชาวโซเชียลถามหา “คาร์ซีท”...

วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2566 รถกระบะป้ายแดงชนขอบทาง ลูกกระเด็นทะเลาะจกฟุ้งตกลงมากกว่า 50
เมตรเสียชีวิตได้ทางด่วนใกล้แม่น้ำเจ้าพระยาอ.พระประแดงจ.สมุทรปราการ

ประเด็นไม่ชัดเจน “พวงมาลัยล้อบังคับบรไม่ได้”

ในขณะที่ศูนย์วิจัยเพื่อความปลอดภัยในเด็ก รพ.รามาธิบดี เรียกร้องและถามหา “ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก” (คาร์ซีท) ส่วนกระแสข่าวระบุ “คาร์ซีทไม่ใช่เป็นของสิ้นเปลืองอีกต่อไป ชาวโซเชียลวิงวอนให้เห็น
ความสำคัญ ว่าช่วยรักษาชีวิตของเด็กได้จริง เช่นในกรณีนี้ หากเด็กนั่งมาในคาร์ซีท ร่างกายจะไม่กระเด็นออก
จากรถ เป็นเหตุให้เสียชีวิตดังกล่าว”

5 ธันวาคม 2565 วันที่ข้อกำหนดเกี่ยวกับการติดตั้งที่นั่งนิรภัย หรือ "คาร์ซีท" สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 6
ปี ควร จะมีผลบังคับใช้ที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม หลังจาก ครบ 90 วัน ที่ ราชกิจจานุเบกษาแก้ไข พ.ร.บ.จราจร
ทางบกฉบับที่ 13พ.ศ.2565 มีประกาศ ใช้ตั้งแต่วันที่ 5 กันยายน พ.ศ.2565

โดยกำหนดให้ คนโดยสารที่เป็นเด็กอายุไม่เกิน 6 ปี ต้องจัดให้นั่งในที่ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก เพื่อป้องกัน
อันตราย หรือมีวิธีการป้องกันอันตรายในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุ และคนโดยสารที่มีความสูงไม่เกิน 135
เซนติเมตร ต้องรัดร่างกายด้วยที่นั่งพิเศษหรือ เข็มขัดนิรภัยไว้กับที่นั่ง หรือมีวิธีการป้องกันอันตรายในกรณี
เกิดอุบัติเหตุ ไม่ว่าจะนั่งแถวตอนใด หากฝ่าฝืนมีโทษปรับสูงสุด 2,000 บาท

ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก ใช้ได้ตั้งแต่แรกเกิด นี่เป็นสิ่งที่คนส่วนใหญ่ไม่รู้ ขณะที่การอุ้มเด็กนั่งบนตักแล้วพ่อแม่คาดเข็มขัดนิรภัย ในความเป็นจริงก็ไม่ปลอดภัย เพราะเวลาเกิดเหตุจะมีพลังงานการเคลื่อนที่ จนทำให้อ้อมกอดของแม่ไม่สามารถรั้งลูกไว้ได้ ทำให้เด็กกระเด็นออกนอกกรณและเสียชีวิตหลายรายต่อปีจากความเข้าใจผิดดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นการชนจากด้านหน้าหรือหลัง ยิ่งรถยนต์ที่มีถุงลมนิรภัย การอุ้มเด็กนั่งบนตักทำให้เด็กเข้าใกล้ถุงลมนิรภัยเกินไป เวลาเกิดเหตุจะมีพลังงานย้อนกลับ จึงทำให้อันตรายมากเช่นกัน

ทั้งนี้ เข็มขัดนิรภัยภายในรถยนต์ไม่ได้ออกแบบมาให้คาดพอดีกับเด็ก อายุต่ำกว่า 1 ปี หรือ สูงน้อยกว่า 135 เซนติเมตร อย่างควรอยู่ที่บริเวณเอวก็ไปอยู่ที่บริเวณท้อง ส่วนบริเวณหน้าอกก็ไปอยู่ที่บริเวณดวงตาเกิดเหตุจึงทำให้เกิดการบาดเจ็บและเสียชีวิตได้ ฉะนั้นเด็กอายุต่ำกว่า 9 ขวบ หรือสูงน้อยกว่า 135 เซนติเมตรจึงควรได้นั่งในที่นั่งนิรภัย หรือที่นั่งเสริมตามอายุที่เหมาะสม แม้ว่าจะมีกฎหมายบังคับใช้แล้ว และมีการไม่เก็บภาษีนำเข้าคาร์ซีทกระทั่งราคาได้ลดลงไปมากแล้ว (วันที่ 28 มิถุนายน 2565 คณะรัฐมนตรีเห็นชอบยกเว้นอากรสำหรับที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก (Car seat) เฉพาะที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็กนำเข้า ตามร่างประกาศกระทรวงการคลัง ลดอัตราอากร และยกเว้นศุลกากร ตามมาตรา 12 แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 (ฉบับที่ ..) โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ถัดจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2566)

แต่รัฐบาล หน่วยงาน ชุมชนจะต้องไม่หยุดให้ความรู้และสร้างทัศนคติประชาชนให้มีความปลอดภัยในการใช้รถ รวมถึงสนับสนุนการซื้อด้วยมาตรการตัวคั้นเงิน มาตรการคนละครั้ง เพราะการสนับสนุนตรงนี้รัฐสามารถไปลดค่าใช้จ่ายดูแลเด็กพิการ และลดการสูญเสียทรัพยากรในอนาคต สนับสนุนให้เกิดการผลิตในประเทศ ผู้ขายรถยนต์ต้องมีความรับผิดชอบต่อผู้ใช้ในการให้ข้อมูลที่ชัดเจนในการโดยสารรถที่ปลอดภัยสำหรับเด็ก สูงน้อยกว่า 135 เซนติเมตร ซึ่งใช้เข็มขัดนิรภัยในรถยนต์ไม่ได้

อย่างไรก็ตาม โรงพยาบาลและโรงเรียนควรจะสนับสนุนจุดบริการยืมใช้ที่นั่งนิรภัย ทั้งนี้ กรณีรถรับส่งนักเรียน ก็สามารถออกแบบให้ใช้ที่นั่งนิรภัยทุกที่นั่งได้ อาทิ รถตู้ (แต่ปัจจุบันหลายโรงเรียนใช้รถสองแถวรับส่งนักเรียน ตรงนี้คือประเด็นที่ภาครัฐจะต้องเริ่มต้นแก้ปัญหาได้แล้ว)

คาร์ซีทถือเป็นอุปกรณ์สำคัญในการช่วย “เซฟชีวิต” เด็กได้จริงหากเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน แต่สิ่งที่พ่อแม่ต้องรู้ก็คือ “ เลือกแบบไหนเพิ่มความปลอดภัยให้ลูก”

1. ที่นั่งนิรภัยต้องใช้ตั้งแต่ทารกแรกเกิด และเด็กอายุ 2-6 ปี ควรใช้ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็กเล็กที่มีที่ยึดเหนี่ยวในตัวหันหน้าไปทางด้านหลังสำหรับเด็กแรกเกิด ถึง 2 ปี และ สำหรับเด็ก 2-6ปี มีสายรัดตัวเป็นแบบยึดเหนี่ยวร่างกายเด็กไว้ 5 จุด
2. การอุ้มเด็กนั่งตักในเบาะหน้าคือจุดที่อันตรายที่สุดในรถ
3. การใช้ระบบยึดเหนี่ยวในรถเป็นมาตรการลดการบาดเจ็บการตายที่สำคัญจากการกระเด็นทะลุกระจกหรือลอยจากที่นั่งตามความเร็วรถชนกระแทกโครงสร้างภายในรถหลังอุบัติเหตุรถชนหรือคว่ำ
4. เด็กอายุน้อยกว่า 9 ปี ต้องใช้ที่นั่งนิรภัยหรือที่นั่งเสริม ให้เหมาะสมตามวัยและต้องยึดเหนี่ยวให้ถูกวิธี ตามคำแนะนำของแต่ละผลิตภัณฑ์
5. เด็กที่จะใช้เข็มขัดนิรภัยได้เหมาะสมปลอดภัยก็ต่อเมื่อมีอายุ 9 ปีขึ้นไป หรือความสูงตั้งแต่ 135 ซม. ขึ้นไป เท่านั้น มิฉะนั้นเข็มขัดนิรภัยอาจกลายเป็นตัวการทำอันตรายต่อเด็กอย่างรุนแรงได้

สถิติเด็กที่เสียชีวิตในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา จากข้อมูล 3 ฐานที่ใช้กัน ได้แก่ ข้อมูลการออกใบมรณบัตร ข้อมูลจากบริษัทกลางประกันภัย และข้อมูลจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่าจากสถิติผู้เสียชีวิตระหว่างปี 2560-2564 รวม 5 ปี มีเด็กช่วงอายุ 0-6 ปี เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน 1,155 คน ในจำนวนนี้มีถึง 221 คน เกิดจากการโดยสารรถยนต์ หรือรถที่สามารถใช้เข็มขัดนิรภัยได้ หรือมีเด็กเสียชีวิตเฉลี่ยปีละ 44 คน และยังพบอีกว่า “เด็กไทยใช้ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็กหรือคาร์ซีทเพียงร้อยละ 3.46 เท่านั้น”
